

NMgr. Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy – komplet

Ke SZZ je vhodné si připravit na flash disku obrazový materiál ke všem otázkám.

SZZ jsou z výtvarné výchovy a vysvětlovat otázku na obraze je více než vhodné, pracujeme přeci především s vizuálními informacemi.

1) Ke každé otázce z dějin umění si vytvořte složku, do které vložíte k otázce 10-16 obrázků. Při zkoušce promítnete komisi obrázky ve složce jako ikony a zkoušející hned vidí, která díla jste si vybral. Díla vybírejte tak, aby bylo možné představit Vaše pojetí otázky. Na první pohled je toto pojetí při prezentaci děl vedle sebe zkušené komisi zřejmé. Vizuální materiál Vám značně pomůže verbalizovat otázku.

2) Obrazový materiál k otázkám didaktickým či praktickým je také vhodné si připravit. Vítané jsou příklady odučených úkolů z praxe, myšlenkové mapy dané otázky, příklady uměleckých děl, technik a vlastně cokoliv vizuálního, na čem lépe představíte názorně obsah otázky.

Umělecko-pedagogická tvorba v kontextu umění, kultury a společnosti

1. Plošná tvorba na SŠ a ZUŠ

Kresba abstraktní a předmětná. Studijní a stylizovaná. Kompoziční a výrazové principy s užitím pro plošné výtvarné vyjádření. Kompoziční a výrazové principy s užitím pro kresbu a malbu.

2. Realizace uměleckého záměru na SŠ a ZUŠ

Kompoziční a výrazové principy s užitím pro malbu. Tvůrčí gesto a přesah v plošných výtvarných technikách. Realizace tvůrčího záměru. Práce v cyklech a technologické experimenty.

3. Fotografie a animovaná tvorba na SŠ a ZUŠ

Fotografie a animace - významní tvůrci v ČR a ve světě, žánrová tvorba ve fotografii, technologie fotografování, postprodukce fotografií a fotomontáž, druhy a principy animace, počítačové 3D modelování, software pro animaci, fotografie a animace ve škole.

4. Multimédia, internet a interaktivní média na SŠ a ZUŠ

Multimédia, software, interaktivní média, role internetu, webdesign, intermedia, hypermedia, multimedia, mixed media a transmedia, net art a internetové umění ve virtuálním a fyzickém prostoru.

5. Experiment a hra v kontextu současného umění a výtvarné výchovy na SŠ a ZUŠ

Příčiny a následky proměn výtvarných technik v umění 20. a 21. století; experimentální přístupy v současném umění; princip náhody ve výtvarném umění, prvky hry v umění a jejich potenciál pro výtvarnou výchovu, explorační výtvarné činnosti a jejich úloha v pedagogické praxi.

6. Užitá grafika a ilustrace pro vzdělávání na SŠ a ZUŠ

Písmo, typy písma, písmo v knize, reklamě a propagaci, dynamická a statická kompozice, barva v grafickém designu, hierarchie textu, obrazu, akcentovaná informace. Merkantilní tiskoviny. Osobnosti O. Hlavsa, J. Solpera, Z. Ziegler. Možnosti klasické a digitální ilustrace. Od A. Kašpara po P. Nikla - významní čeští ilustrátoři.

7. Prostorová tvorba pro vzdělávání na SŠ a ZUŠ

Práce s reálným prostorem, modelování, tvarování, sochařské postupy jako způsob pozorování reálného světa a možnost realizace představy. Práce s materiálem, objektem, prostorem. Proměny sochařských přístupů v průběhu dějin umění (zobrazení prostoru, figury, pohybu). Akční a environmentální tvorba ve veřejném prostoru. Land art, umění instalace. Žákovská prostorová tvorba.

8. Tvořivost, koncept a improvizace ve výuce na SŠ a ZUŠ

Co je to tvořivost? Možnosti rozvoje tvořivosti ve výtvarné výchově. Proměny tradičních technik, jejich příčiny. Originalita, autorství a autenticita uměleckého i pedagogického díla. Náhoda jako tvůrčí princip. Experimentální techniky, hra a improvizace ve výuce. Koncept a autorský záměr v umění i výtvarné výchově.

9. Užití umění, textilní tvorba a design ve výtvarné výchově na SŠ a ZUŠ

Tvarové řešení v závislosti na nových materiálech a vývoji technologií od počátku 20. stol. včetně meziválečného období (Wagnerova škola, Artěl, kubismus, art deco, funkcionalismus, meziválečný průmyslový design, organický design) Založení ateliéru Textilní tvorby na VŠUP, osobnost Antonína Kybala. Tapisérie a umělecká tvorba, bytový textil a móda. Uplatnění v pedagogické praxi.

10. Proměna tvarosloví a nástup nových materiálů v 50. a 60. letech na SŠ a ZUŠ

Podoby bruselského stylu, Makovského škola, Zdeněk Kovář, produkce firem ŠKODA, ETA, TESLA, období normalizace, alternativa M. Knížáka, postmoderna, design konce tisíciletí.). Úloha designéra ve společnosti, nová média. Zásadní výstavy a prezentace.

11. Kreativita a její projevy ve výtvarném umění a ve výtvarné výchově na SŠ a ZUŠ

Otázky originality, autorství a autenticity uměleckého i pedagogického díla; vybrané teoretické přístupy k problematice tvořivosti; metody rozvoje tvořivosti nejen ve výtvarné výchově; jedinečná výtvarná výpověď oproti volbě schematických forem; náhoda a improvizace ve výtvarném umění a edukaci.

12. Konceptuální přístupy ve výtvarném umění a edukaci na SŠ a ZUŠ

Koncept jako autorský záměr v umění i ve výtvarné výchově; koncept ve výtvarném umění; představitelé konceptuálního umění 20. a 21. století; vztah formy a obsahu v uměleckém i pedagogickém díle; osobnostní přístupy ve výtvarné výchově a pedagogický konstruktivismus.

13. Výrazové možnosti současného volného umění v ploše, prostoru a čase na SŠ a ZUŠ

Proměny výrazových prostředků od moderny po současnost, jejich příčiny a následky; tendence a hranice současného výtvarného umění; významní autoři uměleckých děl současnosti.

14. Prezentace současného umění veřejnosti na SŠ a ZUŠ

Současné umění v sociokulturním kontextu; umění ve veřejném prostoru a problematika současného uměleckého provozu; aktuální události umělecké scény; významné galerie prezentující současné umění; odborné časopisy a další zdroje informací (www.artlist.cz; www.isabart.org, Artalk.cz apod.)

15. Keramika a sklářská tvorba ve výtvarné výchově na SŠ a ZUŠ

Kamenina, porcelán, terakota, fajáns – charakteristika. Způsoby vytváření keramiky. 3D tisk. Glazury, engoby, barvítka. Rozdělení skla podle použití. Způsoby tvarování skla. Možnosti dekorování skla a porcelánu. Techniky v současné keramické a sklářské tvorbě a jejich edukační možnosti.

16. Historie výroby skla a keramiky na SŠ a ZUŠ

Hlavní manufaktury, sklárny a porcelánky v Čechách - historický přehled - vrcholné období, normalizace, porevoluční vývoj a současný stav keramického a sklářského průmyslu. Osobnosti českého uměleckého skla a keramiky.

17. Mediální pedagogika a výchova pro vizuální gramotnost na SŠ a ZUŠ

Vizuální a audiovizuální gramotnost, masmédiá a vizuální rétorika, sémiotický (Barthes) a multimodální koncept analýzy mediálních sdělení, web 2.0 a sociální sítě mediální výchova v ČR a ve světě, ochrana psychického a mravního vývoje dětí a mladistvých.

18. Filmová a audiovizuální výchova na SŠ a ZUŠ

Významní tvůrci a filmová díla v ČR a ve světě, druhy videotvorby, videoart a experimentální film, hybridní film a filmové efekty (SFX, VFX, nové tvůrčí profese), technologie tvorby - formy previzualizace a zásady natáčení videodokumentu, postprodukce, praxe filmové a audiovizuální výchovy, video ve škole)

19. Teorie, historie a realizace uměleckých forem, které reagují na životní prostředí. Environmentální tvorba ve výuce na SŠ a ZUŠ

Současný umělecký diskurz na téma klimatické změny, ekologie. Environmentální otázky v souvislosti s vizuální kulturou. Příklady kritických uměleckých děl s tematikou klimatu, ekologie, znečištění, těžby surovin, zvyšování hladiny moří, udržitelnost v oblasti zemědělství. Proměny uměleckých přístupů, způsobů vyjadřování se k této tematice. Souvislosti s průřezovými tématy RVP, možnosti výtvarné výchovy ve vztahu k environmentální výchově.

20. Základní výtvarné techniky a jejich výrazové prostředky na SŠ a ZUŠ

Dělení kreslicích prostředků podle šířky stopy, tekuté kreslicí prostředky, lavírovaná kresba, kresba perem a štětcem. Netradiční techniky - frotáž, monotyp, rytí do nitrolaku, atd. Vynikající kreslíři. Barva v historickém vývoji od středověku po moderní dějiny. Tradiční malířské techniky – pastel, akvarel, tempera, kvaš. Olejomalba, malba „alla prima“ a vrstvená malba. Enkaustika, freska, secco, sgrafito. Moderní malířské techniky. Tisk z hloubky, tisk z výšky a tisk z plochy. Malířské prvky v grafických technikách.